

לעילוי נשמת

אאמו"ר הר' ראובן בן שמואל זצ"ל

ולעילוי נשמת

מו"ח הר' יצחק ברוך בן אברהם הכהן זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה

עולת ראובן

עלון שבועי בפניני, לקחי וענייני פרשת השבוע

בס"ד. עלון מס' 65. כ"ב אלול תשפ"ג.

הדה"נ בי-ם: 6:19

צאת השבת בי-ם: 7:30

פרשת נצבים וילך

פרשת נצבים

דברים כט, י

בפסוק, "טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב מימך":

יש לעיין, שהרי חוטב עצים ושואב מים לכאורה זה אותו רמה של עבודת כפיים, וא"כ מדוע הוצרכה התורה לפרט מחוטב עציך עד שואב מימך?

ומפרש החתם סופר, שהתחיל מן הקטן שבישראל שזה חוטב עציך וסיים בשואבי מים שהמכוון בזה הוא על הנשיאים, שהנשיאים היו שואבי מים במדבר כדפרש"י במחוקק במשענותם (במדבר כא, כ) שכל נשיא היה חוקק במקלו והמשיך נחל מן הבאר לדגלו והיינו שואב מימך.

ויש לתרץ באופן נוסף, שהנה נאמר במגילת אסתר הוא אחשורוש המולך מהודו ועד כוש, ונחלקו בגמרא רב ושמואל האם הודו וכוש הם שני קצות העולם, וזה הכוונה של הפסוק מהודו מקצה אחד של העולם ועד כוש שהוא הקצה השני, או שהם סמוכים אחד לשני, ונשאלת השאלה אם הם סמוכים ממש אחד לשני, מדוע נאמר מהודו ועד כוש, הרי הם מאד קרובים, ואיך יתכן שיש ביניהם מאה ועשרים ושבע מדינות?

וצריך לומר, שבגלל שהם סמוכים מתחילים את מנין המדינות מהודו ועובר בעיגול של כל העולם עד שמגיע בקצה השני להודו שזה ממש סמוך לידו, ועל כן מובן מדוע ישנם מאה ועשרים ושבע מדינות.

ולעניינינו גם כאן נאמר אותו דבר שחוטב עצים ושואב מים כביכול עומדים בסמיכות באותה דרגה וכל מה שנכנס בדרגות שונות של חשיבות הוא ביניהם, ועל כן החשובים יותר והפחות כולם נכללים ביניהם.

דברים ל, יא

בפסוק, "כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה היא ממך ולא רחקה היא":

ויש להבין, מדוע התורה קוראת לתורה המצוה הזאת?

וצריך לומר, שכל מהותה של התורה היא הוראה וציווי, ואין הכוונה שזה רק כמצוה אחת אלא הכל ציווי מאתו יתברך (וזה להסוברים שקאי על כל התורה).

אמנם הרמב"ן כתב, שהלשון המצוה הזאת מכוונת על מצות התשובה הנזכרת בפסוק א' והשבות אל לבבך ובפסוק ב' ושבת עד ה' אלקיך, ועל כל התורה נאמר לעיל ח, א "כל המצוה אשר אנכי מצוך היום" (והנראה שמזה שכתוב כל קאי על כל התורה).

פרשת וילך

דברים לא, ב

בפסוק, "ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא וה' אמר אלי לא תעבור את הירדן הזה":

וברש"י, "לא אוכל עוד לצאת ולבוא". יכול שתשש כוחו, תלמוד לומר לא כהתה עינו ולא נס לחה, אלא מהו לא אוכל, איני רשאי, שניטלה ממני הרשות וניתנה ליהושע.

ולכאורה צריך להבין מדוע לא היה משה רבינו יכול לצאת ולבוא והרשות ניתנה ליהושע, הרי עדיין משה רבינו בחיים, וכל עוד שמשה

חי מן הראוי שלא תינתן עדיין הרשות ליהושע בן נון להנהיג את ישראל?
וצ"ל, דכתיב בסוף פרשת בראשית "והיו ימיו מאה ועשרים שנה" וביארו המפרשים שהכוונה למשה רבינו ע"ה, ומובן א"כ שזה מה שמשה רבינו
אומר בן מאה ועשרים שנה אנוכי היום, וממילא אני יודע שאני הולך היום למות, וא"כ הרשות ניטלה היום ממני וניתנה ליהושע בן נון, ולכן לא
אוכל עוד לצאת ולבא ולהנהיג את כלל ישראל, שהרי אחרי מיתתי הובטח שהמנהיגות תעבור ליהושע בן נון.

דברים לא, יט - בפסוק, "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל":
וברש"י - את השירה הזאת, האזינו השמים, עד וכפר אדמתו עמו (להלן לב א-מג):

אמנם מדברי החינוך משמע שציווי זה נסוב על כל התורה כולה שכן כתב במצוה תרי"ג - וז"ל: מצוה לכתוב כל אחד מישראל ספר תורה לעצמו:
שנצטוו להיות לכל איש מישראל ספר תורה, אם כתבו בידו הרי זה משובח ומאהב מאד, וכמו שאמרו זכרונם לברכה (מנחות ל). כתבו, כלומר
בידו, מעלה עליו הכתוב כאילו קבלו מהר סיני, ומי שאי אפשר לו לכתבו בידו ישכור מי שיכתבו לו, ועל זה נאמר "ועתה כתבו לכם את השירה
הזאת ולמדה את בני ישראל, כלומר כתבו לכם תורה שיש בה שירה זאת:

משרשי המצוה, לפי שידוע בבני אדם שהם עושין כל דבריהם לפי ההכנה הנמצאת להם, ועל כן ציונו ברוך הוא להיות לכל אחד ואחד מבני ישראל
ספר תורה מוכן אצלו שיוכל לקרות בו תמיד ולא יצטרך ללכת אחריו לבית חברו, למען ילמד ליראה את ה', וידע וישכיל במצוותיו היקרות והחד
מודות מזהב ומפז רב. ונצטוו להשתדל בזה כל אחד ואחד מבני ישראל, ואף על פי שהניחו לו אבותיו, למען ירבו הספרים בינינו ונוכל להשאיל
מהם לאשר לא תשיג ידו לקנות, וגם למען יקראו בספרים חדשים כל אחד ואחד מישראל פן תקוץ נפשם בקראם בספרים הישנים שיניחו להם
אבותיהם:

ודע בני, שאף על פי שעיקר החיוב דאורייתא אינו רק בספר התורה, אין ספק שגם בשאר הספרים שנתחברו על פירוש התורה יש לכל אחד לעשות
מהם כפי היכולת מן הטעמים שאמרנו, ואף על פי שהניחו לו אבותיו מהן רבים. וזהו דרך כל אנשי מעלה יראי אלקים אשר היו לפנינו לקבוע מדרש
בביתם לסופרים לכתוב ספרים רבים כברכת השם אשר נתן להם: ע"כ:

סיפור - לשבת

דברים ל, ב - "ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקלו":
הנה פרשת נצבים סמוכה לימים הנוראים, אלו ימים המסוגלים ומחייבים לתשובה.
היה מוכר פטנטים שסייר במפעלו כדי לראות מה יוכל למכור מחר במכירה של הפטנטים שבמפעל שלו.
וכך הוא מסייר ורואה מה חסר פה ושם, והנה הוא רואה שלמברשת נעלים שמברשת נעלים שהוא המציא חסר מנגנון והוא לא פועל, ואז חושב וחושב ובסוף מצא פתרון מיוחד עם
מנגנון מיוחד שיצא לפועל.
ולמחרת במכירה מביא איתו ארגו עם הרבה מאוד דברים חדשים והמצאות חדשות - הנה מברשת שמנקה נעלים, וכן מטריה לגשם שנפתחת בעת טפטוף, כוס ששומרת על קור ועל חום. והוא
חושב לעצמו כמה מיוחד וגאוני דברים אלו שאני בא למכור.
ואנשים באים מכל העיר אחד אומר אני הבאתי איתי הרבה כסף כדי לקנות ולמלאות את ביתי בפטנטים חדשים ומוצלחים וכולם באים וקונים ומהללים ומשבחים את ההמצאות החדשות.
אך הנה בא העשיר קמץ העיריה וגם אליו ניגש מיודעינו מוכר הפטנטים ומציע לו בא תקנה משהו אחד ואומר לו, "יודע אני שקמץ אתה מטבעך אבל הפעם יש לי סחורה מעולה למכור לך"...
אבל הקמץ העשיר חושב איך אני יכול לפרגן לעצמי, אמנם יש לו דברים שימושיים אבל אני לא מסוגל לפרגן לעצמי זאת.
וכך מראה לו מוכר הפטנטים זה מאוורר זה שעון זה מצפן ועדיין שקוע העשיר בהרהוריו לא הוא לא יכול לקנות כאלו דברים.
ואלו שעומדים בצד לא מבינים מדוע אינו קונה משהו אחד הרי יש לו הרבה כסף.
עד שמוכר הפטנטים אומר לו "עכשיו אני חושב על משהו בדיוק בשבילך זה יעזור לך מאד מאד. - הפעם המצאתי גלולה פלא, כל אדם שבולע אותה מקבל כח לעשרה ימים ולא יהיה זקוק
לאוכל כלל".
וממשיך לומר לו - "שוה לך לשלם עכשיו ולחסוך בעתיד את כל האוכל שתצטרך לקנות זהו פטנט שודאי מתאים לקמץ שכמותך"...
אבל העשיר הקמץ חושב וחושב ועדיין אינו קונה.
והנמשל אומר המגיד מדובנא - אלו הימים הנוראים שהם ימי התשובה לכפר על האדם ולהצילו מגיהנום. והנביא אומר "נשים שאננות קומנה" (ישעיה לב, ט) שאתם המפונקים כמו נשים
שאננות, מומלץ לכם קצת להתאמץ בימים נוראים ולסגל לעצמכם קצת מצוות קצת מעשים טובים קצת תשובה ולא נהיה שאננים וכך נביא שלוה בימי חיינו.
וכמו הקמץ ששווה לו לרכוש את ההמצאה שתחסוך לו את האכילה ובכך יחסוך הרבה כסף כך שווה לכל יהודי לצבור ולצבור בימים אלו רק תשובה ומעשים טובים.

בשבח והודיה לה' יתברך

על כל הטוב אשר גמלנו

ובפרט בהולדת בנו היקר

הננו להודיע לציבור הקדוש שהברית תתקיים אי"ה בשעתו"מ

פרשת נצבים - וילך

ביום שבת קודש לסדר "לעברך בברית ה' אלקיך"

בביהכ"ס "בית ישעיה - אשכנז", רח' הרב טולדנו

הברית תתקיים לאחר התפילה אי"ה. תחילת התפילה בשעה 8:40

שמואל צבי פריימן

השלום זכר יתקיים אי"ה בליל שב"ק בשעה 9:30 בבית משפחת פריימן

רחוב הרב טולדנו 36 - קומת כניסה

ברכת שבת שלום ומבורך ואגוטען שבת!